

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.287/2019/9.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró,
Dr. Horváth Tamás bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dancsné dr. Simon Mária ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Nagy Erika Katalin kamarai jogtanácsos

A per tárgya: hadigondozási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.28.125/2018/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.28.125/2018/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes volt hadigymolt összegű térítése és járadék megállapítása iránti kérelmeket terjesztett elő az édesapja, néhai K. J. hadirokkantságára alapítottan az alperesJászapáti Járási Hivatala (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) előtt. Kérelméhez csatolta édesapja katonakönyvének másolatát és halotti anyakönyvi kivonatát. Édesapja katonakönyvének bejegyzése szerint néhai K. J. 1944. február 2-tól 1945. február 11-ig szolgált a budapesti légvédelmi ágyús ütegnél mint lövegirányító. A felperes azonban édesapja egészségi állapotára vonatkozó orvosi dokumentumokat

nem csatolt, csupán a saját maga tanúkkal aláírt nyilatkozatára hivatkozott. A nyilatkozatában előadta, hogy édesapja, néhai K. J. 1994. május 18. napján hunyt el, katonai szolgálata következtében maradandó egészségkárosodást szenvedett, lelkileg és testileg is kihatott életére a háborúban elszenvedett pszichikai terhelés, melynek eredményeként mozgásszervi és ízületi betegségek alakultak ki nála. A halálához nagy valószínűséggel a háború kapcsán elszenvedett sérülései, megpróbáltatásai vezettek.

- [2] Az elsőfokú hatóság megkereste Jászapáti Város Önkormányzatának Jegyzőjét, valamint a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot, melyek nyilvántartásaiban néhai K. J-re vonatkozóan hadigondozotti előzmény nem volt fellelhető. Mindezekre tekintettel az elsőfokú hatóság a 2018. július 3-án kelt, JN-01/HGY/02731-7/2018., illetve JN-01/HGY/02791-5/2018. számú határozataival a felperes kérelmeit elutasította.

- [3] Az elsőfokú határozattal szemben előterjesztett fellebbezéséhez a felperes csatolta a Pest Megyei Kormányhivatal PE/040/02257-2/2018. számú, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatal BO-07/HA/038412/2018. számú döntéseit, melyek szerint testvérei, K. B. és K. F. J. részére édesapjuk jogán megállapításra került a volt hadigymoltakat megillető rendszeres havi járadékra való jogosultság, ahogy harmadik testvérük K. L. részére is megállapította a jogosultságot Budapest Főváros Kormányhivatalának XIII. Kerületi Hivatala. Kifejtette, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 323. §-a szerint a csatolt döntések közokiratok, melyek tartalmát ellenkező bizonyításig valódinak kell tekinteni.

- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2018. szeptember 21-én kelt, JN/23/00852-2/2018. számú határozatában az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. Az alperesi határozatnak a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Hdt.) 1. és 2. §-ára, 3. § (1) és (3) bekezdésére, 4. §-ára, 7/A. § (2) bekezdésére, 10. § (1) bekezdésére, 15/A. §-ára, valamint 26. § (4) bekezdésére alapított indokolása szerint a felperes édesapjának hadi eredetű halála, hadi eredetű fogyatkozása, illetve egészségkárosodása az eljárás során sem a felperes által becsatolt okiratok, sem az eljárás során megkeresett szervek iratkeresései alapján nem nyert hitel érdemlő bizonyítást. A Hdt. 7/A. §-a egyértelműen rendelkezik arról, hogy az minősül volt hadigymoltnak, akit szülője hadirokkantsága miatt hadigondozásba vettek, vagy aki okirattal bizonyítja, hogy valamelyik szülője hadirokkanttá vált. A felperes által okirattal igazolt hadifogság ténye önmagában nem alapozza meg a volt hadigymolti jogállást. A hadirokkantság megállapítása rehabilitációs szerv által személyes vizsgálat alapján történik. Ilyen vizsgálat hiányában a rokkantság nem bizonyított. A Hdt. 10. § (1) bekezdése és 15/A. §-a nem ad mentességet a hadigymolti jogállást megalapozó hadirokkantság tényének bizonyítása alól. A hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény végrehajtásáról szóló 113/1994. (VIII. 31.) számú Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 4. § (1) bekezdése alapján sem fogadható el a hadi eredetű fogyatkozás igazolására a kérelmező vagy tanúk nyilatkozata.

A felperes keresete és az alperes védekezése

- [5] A felperes az alperes határozatával szemben keresettel élt, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a Hdt. 15/A. §-ában meghatározott havi rendszeres járadék és a Hdt. 10. § (1) bekezdésében biztosított egyösszegű térítés megállapítását kérte. Másodlagosan az alperes határozatának elsőfokú határozatokra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú közigazgatási szerv új eljárásra kötelezését indítványozta azzal az iránymutatással, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a hatóság állapítsa meg az igényjogosultságát. Hivatkozott a testvérei ügyében született döntésekre, illetve a Kúria eseti döntésére, melyben úgy foglalt állást,

hogya a jogbiztonságra való tekintettel, amennyiben pozitív döntés születik az egyik testvér esetében, úgy a másik esetében is ilyen döntést kell hozni azonos tényállás mellett. Akként nyilatkozott, hogy további okiratokat beszerezni nem tud, ezért a már benyújtott dokumentumok megfelelő értékelését kérte. A keresetében utalt arra, hogy a testvérei ügyében csatolt döntéseknek a tartalmát az ellenkező bizonyításáig valódinak kell elfogadni a Pp. 323. § (2) bekezdése alapján, így eljárásában mind az alperes, mind pedig az elsőfokú szerv megsértette a közokiratokra vonatkozó rendelkezést, valamint a hatóságok eljárásukban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (2) bekezdésében foglaltakat tévesen értelmezték. A jogsérelem körében a felperes utalt az Ákr. 64.§ (1) bekezdésének, a Vhr. 4.§ (1) bekezdésének, valamint a Hdt. 26.§ (4) bekezdésének megsértésére is.

- [6] Az alperes a védiratában – a határozati indokok alapján – a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [7] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 12.K.28.125/2018/11. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az ítélete indokolásban felhívta a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) bekezdését, a Hdt. 7/A. § (2) bekezdését, 10. § (1) és (2) bekezdését, valamint az Ákr. 62. § (2) bekezdését. Rögzítette, hogy a Hdt. 7/A. § (2) bekezdés b) pontjában a jogalkotó a volt hadigymolti minőség megállapításához okirati bizonyítást írt elő.
- [8] A fenti törvényi rendelkezések egybevetéséből megállapította, hogy – szemben az alperes által kifejtett jogi állásponttal – a volt hadigymolti státusz igazolásához nem szükséges okvetlenül a rehabilitációs szakértői bizottsági vizsgálat (az erre vonatkozó, az alperes által hivatkozott jogszabályhely egyebekben a hadirokkantak járadékba sorolásánál van elhelyezve, mivel a járadék összegének a megállapításához szükséges az egészségkárosodás tényének az igazolása mellett annak a mértékének a meghatározása is). Azonban a Hdt. a hadigondozási jogosultság megállapíthatósága, annak igazolása tekintetében a közigazgatási eljárásra irányadó általános rendelkezésekhez képest speciális, annál szigorúbb követelményeket ír elő.
- [9] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes édesapjának a katonai szolgálata és a hadifogságának a ténye a benyújtott okiratok alapján igazoltnak volt tekinthető és ezen körülményt az eljárásában az alperes sem vitatta. A felperesnek azonban nem csupán az édesapja fogatkozásának hadi eredetét, hanem magát az egészségkárosodást is bizonyítania kellett volna, azonban a felperes csupán a saját és az általa megjelölt tanú nyilatkozataira hivatkozott, mely a fentiekre tekintettel nem tekinthető megfelelőnek az ezen nyilatkozatokat alátámasztó – nem feltétlenül egykorú, vagy szakértői rehabilitációs szerv által kiadott, de mindenképpen – okirati bizonyítékok nélkül a Hdt. fentiekben ismertetett 7/A. §-ának (2) bekezdése alapján. A bizonyítási eszközök tekintetében ugyanis a jogszabály csupán a hadi eredet tekintetében megengedő és a Hdt. 26. §-ának (4) bekezdése is csupán ezen bizonyítandó elemre vonatkozik. Amint azt a felperes is kiemelte: az új szabályozás célja egy méltányosabb rendszer kialakítása azáltal, hogy minden 1949. január 1. előtti veszteség megalapozza a volt hadigymoltak hadigondozását. Ezen veszteséget, egészségkárosodást azonban a törvényben írtak szerinti bizonyítási eszközökkel bizonyítani kell.
- [10] A jogerős ítélet rögzítette, hogy a Hdt. 7/A. §-ában foglaltak kizárják az Ákr. általános szabályainak alkalmazását, mivel a hadirokkantság tényének igazolása kapcsán a jogszabály okirati bizonyítást ír elő. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem látta indokoltnak a felperes által indítványozott tanú

meghallgatását, mivel a nyilatkozata önmagában okirati bizonyíték nélkül nem pótolhatta a jogosultság igazolását. Az pedig nem vitás, hogy pusztán attól, hogy egy tanú vallomása, illetve a felperes nyilatkozata okirati formában kerül előterjesztésre, nem tekinthető okirati bizonyítéknak, ezen dokumentum ugyanis csupán a nyilatkozat megtételét igazolja, nem pedig az abban foglaltak valóságát.

- [11] A felperes által csatolt hatósági határozatokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy más hatóság döntése nem kötötte az alperest, a hatóságnak ugyanis az előtte folyamatban lévő ügyeket kell elbírálnia. A közigazgatási szervet egy másik közigazgatási szerv helytelen jogértelmezése folytán meghozott döntése ugyanis nem kötelezi jogellenes döntés meghozatalára. Az a tény, hogy más hatósági eljárásban azonos tényállás mellett a jogszabály téves értelmezése folytán az egyébként szintén elutasítandó megalapozatlan kérelemnek helyt adnak nem járhat azzal a következménnyel, hogy a közigazgatási szervek vagy a bíróság a jogszabály előírásai ellenében téves joggyakorlatot kialakítva és szentesítve megalapozatlan igénynek adjon helyt. Ekként foglalt állást a Kúria jogelődje a Legfelsőbb Bíróság is a Kfv.V.39.381/2001/5., a Kfv.V.39.407/2001/4. és a Kfv.IV.37.292/2004/6. számú eseti döntéseiben. Az 1/2002. Közigazgatási jogegységi határozat pedig azt mondta ki, hogy az ügyfélegyenlőség (a törvény előtti egyenlőség) elvének érvényesülése nem járhat azzal a következménnyel, hogy a jogalkalmazó korábbi téves jogértelmezésen alapuló gyakorlatát ne változtathassa meg.
- [12] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes tekintetében a volt hadigymolti státusz és az általa kérelmezett jogosultság – megfelelő bizonyítás hiányában – megállapításának nem volt helye.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] Az ügyben az felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Hivatkozása szerint a jogerős ítélet ellentétes a Hdt. 26. § (4) bekezdésével, a 2. § g) és h) pontjával, a 15/A. § d) pontjával, a 10. § (1) bekezdésével, az Ákr. 64. § (1) bekezdésével, a Kp. 78. § (2) bekezdésével, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (3) bekezdés b) pontjával, az Alaptörvény 28. cikkével, és a Kúria Kfv.III.37.029/2017/4. számú ítéletében foglaltakkal.
- [14] Előadta, hogy a jogerős ítéletben foglalt jogértelmezés téves, a keresete nem került teljes körűen elbírálásra, az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban hogy az alperes megsértette a teljes felülvizsgálat elvét, melyre a 2019. január 7-i tárgyaláson hivatkozott.
- [15] Az elsőfokú bíróság a felperes szerint iratellenesen rögzítette, hogy a felperes „Ismételten hivatkozott a testvérei ügyében hadigymolti jogosultságot megállapító hatósági döntésekre, valamint a saját maga tanúkkal aláírt nyilatkozatára az édesapja egészségkárosodására vonatkozóan, továbbá részletezte édesapja egészségügyi panaszait.”, valamint azt, hogy „A felperes csupán a saját és az általa megjelölt tanú nyilatkozataira hivatkozott a szülője egészségkárosodására vonatkozóan, mely a fentiekre tekintettel nem tekinthető megfelelőnek”. Ennek alátámasztásául előadta, hogy nem csupán nyilatkozatot csatolt (amelyben megjegyezte, hogy a tanúk nemcsak az aláírását, hanem a nyilatkozatban foglaltak valóságát is igazolták), hanem édesapja egészségi állapotára vonatkozó, eredetben is bemutatott teljes leveleket is, amelyek okirati minősítését nem végezte el.

- [16] A felperes szerint az ítélet a Hdt. 26. § (4) bekezdése, az Ákr. 64. § (1) bekezdés, A Hdtv. 2. § g), h) pontja, 15/A § d) pontja, 10 § (1) bekezdése, a Kp. 78. § (2) bekezdése, a Pp. 323. § (3) b) pontja együttes alkalmazásának hiánya és e jogszabályhelyek téves jogértelmezése miatt jogszabálysértő. Az elsőfokú bíróság a Hdt. 26. § (4) bekezdésében foglaltakat nem alkalmazta, illetőleg e jogszabályhely téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által becsatolt iratok és okiratok nem minősülnek hitelt érdemlőnek. E jogszabályhely sem nyelvtani, sem logikai értelmezéséből nem következik az, hogy a tények „más egyéb hitelt érdemlő módon” történő bizonyítása kizárt lenne, a bíróság indokolatlanul megszorítóan alkalmazta a Hdt. 26. § (4) bekezdésének rendelkezését. Úgy ítélte meg, hogy a közigazgatási eljárás során a hadigondozotti pénzellátások megállapításához szükséges – a Hdt. által megkövetelt – okiratokat, egyéb bizonyítékokat kérelméhez becsatolta.
- [17] Hivatkozott a négy testvére ügyében hozott hadigondozási pénzellátásra jogosító határozatokra, melyekben az eljáró hatóságok ugyanezen nyilatkozat és tanúvallomások alapján állapították meg a havi járadékra és egyösszegű térítésre vonatkozó jogosultságot. Mindezt figyelmen kívül hagyta a bíróság a kötelezően alkalmazandó jogegységi határozatra hivatkozva. Jogi álláspontja szerint az 1/2002. Közigazgatási jogegységi határozat nem a perbelivel megegyező jogalkalmazási anomáliáról szól, mert jelen perben nincs arról szó, hogy ugyanazon közigazgatási szerv változtatta volna meg utóbb korábbi téves jogalkalmazói gyakorlatát. A testvérei ügyében eljáró hatóságok más-más megyében, ugyanazon időszakra, ugyanazon tények és bizonyítékok alapján állapították meg testvérei jogosultságát. Ezek a határozatok, mint közokiratok álláspontja szerint a Pp. 323. § (3) bekezdése alapján teljes bizonyító erővel bírnak. Az alperes és a bíróság figyelmen kívül hagyta az abban foglalt tényeket annak ellenére, hogy az alperes nem bizonyította a közokiratban foglaltak valótlanosságát. Ezzel szemben a kérelméhez valamennyi jogszabály által megkívánt mellékletet, nyilatkozatot csatolt, közokirattal és magánokiratokkal, tanúvallomással, eredeti katonakönyvvvel, korabeli levelezésekkel igazolta jogosultsága hadi eredetét. Végezetül utalt az Alaptörvény 28. cikkére, kifejtve, hogy a józan észnek ellentmond az a tény, hogy az édesapjuk után járó igényjogosultság tekintetében a hatóságok indokolatlan megkülönböztetést alkalmaztak a testvérek ügyeiben. A Hdt. preambuluma szerint a jogalkotó célja az volt, hogy a hadi eredetű veszteségek miatt törvényben biztosított támogatási formákkal gondoskodjon a hozzátartozókról, azonban a bizonyítás nehézségei miatt elfogadja a nyilatkozatokat is, összhangban az Ákr. 64. § (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [18] A felperes az eljárás során csatolt nyilatkozatában kifejtette, hogy tudomással bír arról, hogy a jogalkalmazó szervek gyakorlata megváltozott annak ellenére, hogy a jogszabály változatlan maradt.
- [19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [21] A Kúria Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül.

- [22] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, az alkalmazandó jogszabályokat pontosan meghatározta és azokból helyes következtetésre jutott, mellyel a Kúria is egyetértett.
- [23] A felperes hivatkozott arra, hogy a bíróság a keresetét nem merítette ki. A felperesi képviselő az elsőfokú tárgyaláson valóban tett olyan nyilatkozatot, hogy „Véleményem szerint az alperes nem végezte el az elsőfokú határozat teljes felülbírálatát.” A felperes azonban sem a tárgyaláson, sem a felülvizsgálat során nem jelölt meg egyetlen tényt sem, amit az alperes nem vizsgált volna meg, így ezen hivatkozás érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor.
- [24] A felülvizsgálati bíróság az ügy érdemére vonatkozóan elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy a volt hadigyámolti jogállásra alapított rendszeres havi járadék és egyösszegű térítés megállapítása iránti kérelem elbírálása során kötelező érvényű-e a más hatóságoknak a felperes testvérei ügyében – ugyanazon szülőre alapítottan – hozott volt hadigyámolti járadékot megállapító határozata. Előjáróban rögzíti a Kúria, hogy az azonos tényállás mellett hozott korábbi ítéleteiben (Kfv.VI.37.788/2018/7.; Kfv.IV.37.793/2018/7.; Kfv.IV.37.181/2019/7.; Kfv.IV.37.202/2019/5.; Kfv.IV.37.104/2019/9.) kifejtett jogi állásponttól a jelen ügyben sem kíván eltérni, így azok lényegét – a felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben – az alábbiak szerint ismerteti.
- [25] A Kúria a felperes által felhívott döntéssel kapcsolatban a Kfv.VI.37.788/2018/7. számú ítéletben kifejezetten hangsúlyozta, hogy az időközben egységesülő bírói gyakorlatra tekintettel a Kfv.III.37.029/2017/4. számú ítéletben foglalt jogi álláspont meghaladottá vált. A Kúria nem tartja fenn azt a jogi okfejtést, hogy amennyiben a volt hadigyámolti igényjogosultság és járadék megállapítása iránti eljáráshoz kapcsolódóan az egyik ügyében egy másik hatóság a kérelemnek helyt adott, akkor ezen döntésre tekintettel a többi testvér igény- és járadékra jogosultságát is meg kell állapítani. A Kúria a hivatkozott korábbi határozataiban elvi tartalomként rögzítette, hogy a volt hadigyámolti igény- és járadék jogosultság megállapítása iránti kérelem elbírálása során a hatóság nem alapíthatja döntését egy másik hatóságnak a kérelmező testvére ügyében hozott határozatára. Így a jelen ügyben sem alapozza meg a felperesi kérelem teljesítését önmagában az a körülmény, hogy négy testvére ügyében az igény- és járadék jogosultságot több megyei hatóság már elismerte.
- [26] A más ügyben hozott határozatok közokiratként történő értékelésével kapcsolatban a Kúria utalva a Kfv.II.37.184/2019/5. számú döntésében foglaltakra kiemeli, hogy más hatóság azonos személy hadieredetű fogyatkozásával kapcsolatos döntése a tényállási elemek részét képezheti, azonban jogi kötőerőt nem jelent, mivel a közigazgatási eljárások olyan egyedi eljárások, amelyekben a hatóság jogosult és egyben köteles önálló ténybelileg és jogilag megalapozott döntést hozni. Önmagában az a tény, hogy egy másik székhelyű hatóság a felperes testvérei kérelmének helyt adott, nem jelentheti azt, hogy a felperes kérelmét is pozitívan kell elbírálni. A hadigyámolti ügyben tehát a bíróság nem alapíthatja a döntését másik illetékességű hatóságoknak a felperes testvérei ügyében hozott döntéseire.
- [27] A kifejtettekből következik, hogy a testvérek ügyében hozott határozatok sem ügydöntő jelentőséggel nem bírhattak, sem azok felülvizsgálata nem történhetett meg jelen eljárásban. A más közigazgatási határozathoz való kötöttség arra vezethetne, hogy – mint ami jelen perben is fennállt – a hatóságot ellentétes tartalmú közigazgatási határozatok kötnék. Ahogyan arra a felperes is utalt a nyolc testvérből ugyanazon okiratok és nyilatkozatok alapján 4-4 ellentétes tartalmú határozat született, melyek közül a kérelmezők számára kedvező tartalmúakkal szemben jogorvoslati kérelem benyújtásra nem került, a kedvezőtlen tartalmúakat pedig a bíróság jogszerűnek találta. Nem lehetett

annak sem jelentősége, hogy a hatóság a gyakorlatát megváltoztatta, a bíróság ugyanis arra irányuló kereset esetében az egyedi ügyekben hozott határozatok jogszerűségét vizsgálhatja.

- [28] A Kúria megállapította, hogy a felperes által irányadónak tekintett Kfv.III.37.029/2017/4. számú ítélet úgy fogalmaz, hogy „Végül helytállóan utalt a bíróság arra is, hogy <<ezt a nyilatkozatot fogadta el a társhatóság, ennek alapján állapította meg a felperes testvérének jogosultságát. A kereset elutasítása ennek tükrében teljes bizonytalanságot eredményezne. Az ugyanis azt jelentené, hogy azonos okiratok alapján az egyik azonos hatáskörű, de máshol illetékes hatóság elfogadja a másik pedig nem a két testvér hadigyámolti járadékra való jogosultságát>>.” Megállapítható tehát, hogy a Kúria az elsőfokú bíróság döntésére utal, nem tartalmaz jogszabályra hivatkozást, így azt a Kúria jelen ügyben nem tekintette – a korábbiakban felhívott, egységes gyakorlatot tükröző döntésekkel szemben – olyan határozatnak, amely jogkérdésben a Kúria állást foglalt és amelytől való eltérés csak a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján, jogegységi eljárás lefolytatása útján lenne lehetséges.
- [29] A Kúria a fentiekben túl, az ügy érdemét illetően abban a kérdésben foglalt állást, hogy mely feltételek együttes fennállása szükséges a volt hadigyámoltkénti jogállásra alapított egyszeri térítés és havi rendszeres járadék megállapításához és ehhez kapcsolódóan a kérelmezőnek milyen terjedelmű bizonyítási kötelezettsége áll fenn.
- [30] Az Ákr. 62. §-nak (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy törvény vagy kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján, meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely okirat vagy más irat bizonyítási eszközként történő alkalmazását. Ennek alapján megállapítható, hogy az eljárás során kötött bizonyítás érvényesül, azaz abban az esetben ha a Hdt. 7/A. § (2) bekezdés a) pontja nem érvényesül, a b) pont alapján a jogosultság akkor állapítható meg, ha okirattal bizonyítást nyer, hogy valamelyik szülő hadirokkanttá vált, a gyermek meghatározott életkorának betöltése előtt.
- [31] A Vhr. 1. §-ának (1) bekezdése szerint a hadigondozási igényjogosultság megállapítása iránti eljárás kérelemre indul. Ennek során a kérelmezőnek kell bizonyítani a fogyatkozás, illetve a halál hadi eredetét, tehát a hatósági eljárásban a kérelmezőt, azaz a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az édesapja egészségkárosodása hadi eredetűnek minősült.
- [32] A Kúria a fentiek szerint megállapította, hogy a jelen eljárásban kötött bizonyítás érvényesült, azaz a felperesnek az édesapja fogyatkozásának hadi eredetét okirattal kellett volna igazolnia. Az alperes helytálló következtetést vont le arra vonatkozóan, hogy a bizonyítatlanság tényét a bizonyításra kötelezett fél, azaz jelen esetben a felperes volt köteles – kérelmének elutasítása formájában – viselni. Helyesen utalt továbbá arra, hogy a Hdt. 7/A. § (2) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a szülő hadirokkantsága alapozza meg a volt hadigyámolti jogállást, a hadifogság tényének igazolása önmagában nem elegendő.
- [33] A Kúria osztotta az elsőfokú bíróságnak azon álláspontját, mely szerint a szülő hadirokkantságát az eljárás során mindenképpen igazolni kell, ettől eltekinteni nem lehet, méltányosság gyakorlására törvény nem ad lehetőséget. A jogerős ítélet helytállóan utalt arra is, hogy az Ákr. felperes által hivatkozott szakaszai általánosságában szabályozzák a tényállás tisztázása érdekében figyelembe vehető bizonyítékokat. A Hdt. és a Vhr. azonban speciális szabályként szabályozza a hadigondozással kapcsolatos eljárások során figyelembe vehető bizonyítékokat, így ezen jogszabályok által megkövetelt okirati bizonyítékoktól a hatóság sem tekinthetett el. Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy figyelemmel arra, hogy az eljárásban kötött bizonyítási rend

érvényesült, a felperes ezen bizonyítási rend szerinti, szigorú bizonyítási kötelezettségének a becsatolt iratokkal eleget tenni nem tudott.

- [34] A Kúria megjegyzi, hogy attól, hogy a fél, vagy más személy nyilatkozatát okiratba foglalják, az még nem minősül a Hdt. 7/A. § alkalmazása szempontjából okiratnak. Az okirati bizonyítéknak ugyanis nem csupán formai szempontból kell megfelelnie az okiratokkal szemben támasztott követelményeknek, hanem tartalmát illetően is. Az okiratba foglalt tényállításnak olyantól kell származnia, aki arra kompetenciával rendelkezik és az okiratnak abból a célból kell készülnie, hogy azzal a jövőben bizonyítani lehessen a benne foglalt adatot, körülményt, állapotot, jogot vagy kötelezettséget. Ez az értelmezés feleltethető meg ugyanis korábban kifejtettek szerinti magasabb szintű bizonyítási kötelezettségnek, amelyet a jogalkotó a Hdt. rendelkezései közt előírt. Ezt támasztja alá a Hdt. 26.§ (4) bekezdése is, ami szerint a jogosultság hadi eredetét egykorú szolgálati, katonai, kórházi iratokkal és hatósági igazolásokkal, ezek hiányában más hitelt érdemlő módon kell igazolni. Tehát amely okirat nem egykorú szolgálati, katonai, kórházi irat, vagy hatósági igazolás, annak hitelt érdemlőnek kell lennie egyúttal.
- [35] A Kúria ítélezési gyakorlata egységes abban a kérdésben, hogy hitelt érdemlőnek az olyan adat minősül, amely ellenőrizhető, egyértelműen azonosítható, valóságtartalma kellően alátámasztott, tartalmánál, jellegénél fogva más adatokkal is egybevetve alkalmas a vele igazolni kívánt konkrét tény kétséget kizáró bizonyítására. (Kfv.VI.35.067/2014/7., Kfv.I.35.379/2012/4., Kfv.I.35.094/2019/5.) A felperes által bemutatott okiratok, a szülői levelezés bár egykorú volt, hitelt érdemlőnek nem minősült, nem volt ellenőrizhető, a tartalma más adatokkal nem volt összevethető, nem volt alkalmas a vele igazolni kívánt konkrét tény kétséget kizáró bizonyítására.
- [36] Végezetül a Kúria hangsúlyozza, hogy sem az eljáró hatóságok, sem az elsőfokú bíróság, sem a felülvizsgálati bíróság nem vitatja, hogy a felperes édesapja a hivatkozott időszakban katonai szolgálatot teljesített, és hogy a II. világháború ideje alatt végzett e katonai szolgálat önmagában lelki és fizikai veszteséggel járt mind a szolgálatot teljesítő, mind az otthon maradt családtagok számára. A jogalkotó azonban az ezen veszteséget elszenvedőkről való gondoskodást – a Hdt. preambulumból is kiolvashatóan – a nemzetgazdaság korlátozott teherbíró képességére is figyelemmel akként szabályozta, hogy a felperesi kérelemmel érintett jogosultságot – a szülő által teljesített katonai szolgálat tényén túli – feltételekhez és e feltételek fennállásának fent ismertetettek szerinti igazolásához kötötte. Ez utóbbi igazolási kötelezettség teljesítésének megítélése tekintetében méltányossági jogkört sem az eljáró hatóságok, sem a bíróságok nem gyakorolhattak.
- [37] A Kúria a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet a jogszabályoknak megfelelt, azt a Kp. 121. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [38] A felperes a felülvizsgálati kérelme tárgyaláson történő elbírálását kérte a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján. A Kormány 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletével veszélyhelyzetet hirdetett ki. Az Országgyűlés megalkotta a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvényt. A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése szerint a Kúria tájékoztatta a feleket az ügy tárgyaláson kívüli elbírálásáról. A veszélyhelyzet megszűnésével

összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 150. § (2) bekezdése szerint ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban a bíróság értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról, a továbbiakban is tárgyaláson kívül jár el. Az eljárást tárgyaláson kell folytatni, ha a fél vagy az érdekelt a veszélyhelyzet megszűnését követő naptól számított 15 napon belül tárgyalás tartása iránti kérelmet terjeszt elő. A felek tárgyalás tartása iránti kérelmet a veszélyhelyzet megszűnését követő naptól számított 15 napon belül nem terjesztettek elő, így a Kúria az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg.

- [39] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében úgy nyilatkozott, hogy perköltség iránti igénye nincs, ezért a Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási költség megállapítását mellőzte.
- [40] A Hdt. 27. § (2) bekezdése alapján a hadigondozotti jogosultságok megállapításával, illetőleg elbírálásával kapcsolatos minden bírósági eljárás tárgyi illetékmentes.
- [41] Az ítélet ellen a Kp. 116. § d) pontjára figyelemmel nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2020. július 8.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s.k. bíró